

לכבוד,
שר התחבורה והבטיחות בדרכים – מר ישראל כץ
ומנכ"ל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים – מר עוזי יצחקי

שלום רב,

הנדון : אופן העסקת קציני בטיחות בתעבורה - עמדת ארגוני התחבורה המקצועיים בישראל

ארגוני הרכב והתחבורה, הפועלים למען ניהול הבטיחות בכבישי ישראל, ובהם :
איגוד מכוני הרישוי, אור ירוק, איגוד קציני בטיחות, מועצת המובילים והמסיעים בישראל, פורום נוהגים
היי-טק, פורום פעולה, ארגון חב' ההסעה בישראל, ארגון מנהלי תחבורה, ארגון מפעילי התחבורה
במועצות האזוריות ואנשים באדום.
מתכבדים להציג המלצותיהם בפני ה"ה, כדלקמן :

1. **אנו רואים חשיבות מכרעת למודל העסקת קציני בטיחות, כך שהמפעל יעסיק את קצין הבטיחות כעובד מן המניין, תוך קיומם של יחסי עובד-מעביד.**
היתרונות, כפי שנומקו ע"י ועדות מקצועיות ומומחים בשנים האחרונות, הינן :
זמינות ומענה מידי לבעיות, זיקה ישירה, תחושת שייכות למקום העבודה, קבלת אחריות כנושא משרה וכחלק אורגני במפעל ובארגון. כמו כן, הוכח כי קביעות בעבודה, תנאים סוציאליים ובטחון תעסוקתי משליכים על המוטיבציה ואיכות התפקוד. קצין הבטיחות מתוקף תפקידו מטפל בגורם האנושי ובגורם הטכני בכל הקשור לניהול הבטיחות. ההיכרות עם העובדים הנהגים היא שגורמת לכך. במסגרת עבודתו ניתן דגש רב למעקב אחר הנהגים, מצב בריאותם, מעורבותם בתאונות ובעבירות, וכן בביצוע הדרכות.
כל אלה ועוד, משפיעים על "אקלים הבטיחות" במפעל ועל יכולת הקפדתו של קצין הבטיחות על כללי הפיקוח הנדרשים ממנו לצורך שמירה על כללי הבטיחות.
2. **מסקנות וועדת סגיס מחודש מאי 2014 משקפות מצב עגום של הפקרות יחסית בכל הקשור לתפקוד המשרדים העצמאיים.** מבדיקתה המקיפה של הועדה עולה, כי בחלק גדול של הנ"ל :
  - א. אין מעקב אחר סידור העבודה של הנהג ושעות נהיגתו.
  - ב. אין תיעוד והיסטורית טיפולים במוסכים מורשים.
  - ג. אין מעורבות כמעט בתהליכי קליטת נהג וניטור נהיגתו השוטפת.נוכח תפקודם הבעייתי של עובדי המשרדים, כפי שפורטו לעיל, ממליצה הוועדה להחליף את שירותיהם של המשרדים העצמאיים ולאפשר תחתם בדיקות שנתיות במכון רישוי אחת לרבעון. על ידי כך, תוגבר בטיחות המשאיות, ובנוסף, יופחתו העלויות לבעלי המשאיות במידה משמעותית, באופן שהעלות השנתית לבעל המשאית תהיה שוות ערך לעלות החודשית כיום.
3. **הן נתוני ניידות הבדיקה של משרד התחבורה, והן פילוח תאונות הדרכים הקטלניות בשלוש השנים האחרונות, מדגימים ממצאים – ולפיהם : מס' הרכבים, שנמצאו בהם ליקויים חמורים ושהיו תחת פיקוח המשרדים העצמאיים, עומד בחפיפה אחת למס' התאונות הקטלניות, בהן היו מעורבים רכבים שבפיקוח אותם משרדים, והוא – יותר מפי 2 – ביחס לאלה המפוקחים ע"י קציני הבטיחות המפעליים.**
4. **התאונות הקטלניות שאירעו בעת האחרונה, אשר תוצאותיהן ההרסניות והטראגיות זעזעו כל בית בישראל : התאונות בנשר ובכביש 6, נגרמו בשל רשלנות של נהגים ללא הכשרה או ידע בתפעול המשאית אותה נהגו, וללא היסטורית טיפולים. שתי התאונות אירעו ע"י נהגים שהיו תחת פיקוחם של המשרדים העצמאיים. עובדות אלה, משקפות באופן חד וברור את מסקנות וועדת סגיס שלעיל.**
5. **נוכח הנתונים האמורים, אנו עומדים על כך, כי יש להמשיך ולקיים אבחנה ברורה בין המפעלים המחויבים בהעסקה ישירה, כפי שהם היום, לבין פעילותם של משרדי הקבלן, האמונים על חוק מוביל בלבד. יתר על כן, לאור הממצאים הקשים כפי שהועלו במסמך זה, יש יסוד סביר להניח, כי במידה שתתאפשר הרחבת פעילותם של המשרדים האמורים, נתוני התאונות רק יחריפו.**

6. אנו מוצאים טעם רב, בדבריו של ח"כ חנא סוויד מיום הדיון שהתקיים ב-4.11.13, שם הוחלט על-ידי חברי הועדה- פה אחד, ובצדק, שלא לשנות את נוסח התקנה. להלן מדבריו (מתוך פרוטוקול הישיבה) :

חנא סוויד:

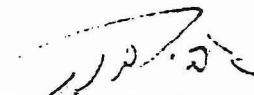
"אדוני היושב-ראש, אני חושב שכדי לשנות איזושהי נורמה נוהגת צריכה להיות סיבה משכנעת. אם אנחנו מדברים כאן על התחום של בטיחות, ומאחר שלא נאמר במפורש ואני לפחות לא השתכנעתי שהשינוי המוצע יגרום להגברת הבטיחות, אז אני לא חושב שיש כל כך מקום לשנות. לא שמעתי ולא ראיתי שיש סיבה משכנעת לשנות את המצב הנוהג עד היום...."

7. הפעלת לחץ מצד גורמים בעלי אינטרסים כלכליים, שמטרתם - הגדלת ההון האישי, על חשבון הבטיחות - אין לה מקום כשמדובר בדיני נפשות. תופעה זו, צריך שתעקר מן השורש ותיחקר, ויפה שעה אחת קודם.

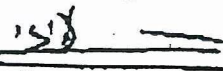
8. לאור כל האמור לעיל, אנו - חברי הפורום וראשי הארגונים החתומים מטה, ממליצים לטפל בסוגיה המהותית ל'חומרא ולא לקולא', כשהשיקול הכלכלי של קומץ המשרדים, נופל מהשיקול הציבורי הרחב. אנו מצטרפים לדבריו של ח"כ דוד צור מיום 4.11.13, המביעים חשש מהמדרון החלקלק, אליו אנו עלולים להיקלע ושיביא לפגיעה בבטיחות.

אנו קוראים לראשי המשרד המכובדים : השאירו את נוסח התקנה על כנה, ומנעו אנדרלמוסיה מיותרת, העלולה לפגוע בבטיחות בדרכים ובכל משתמשי הדרך.

על החתום :

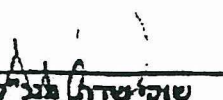

גבי בן הרוש, יו"ר
מועצת המנבילים והמסיעים בישראל

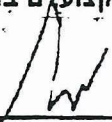

אבי גלוצר, יו"ר
איגוד מכוני הרישוי

עזי מרדכי, יו"ר
ארגון מפעילי התבורה
במועצת האזריות

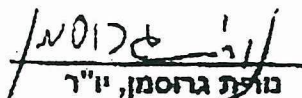

שמעון סודאי, יו"ר
איגוד קציני בטיחות
מקצועיים בתעבורה

שמואל אבובאב, מנכ"ל
אור ירוק

שוקי שדמי, מנכ"ל
ארגון תבי' והסעה בישראל

יורי הירשפלד, יו"ר
פורום פעולה

נועם קוס, יו"ר
פורום נהגים הייטיק

נופת גרשמן, יו"ר
אנשים באדם

איתן וקגאן, יו"ר
ארגון מנהל תחבורה

העתקים:

אבנר פלור - סמנכ"ל בכיר תנועה
עו"ד מלי סיטון - היועצת המשפטית
עו"ד שרית זוכוביצקי - ס.ה. היועצת המשפטית
יוסי נזרי - מנהל מח' היסעים
ג'קי לוי- מנהל תחום קציני בטיחות